

Veiligheid en inspectie

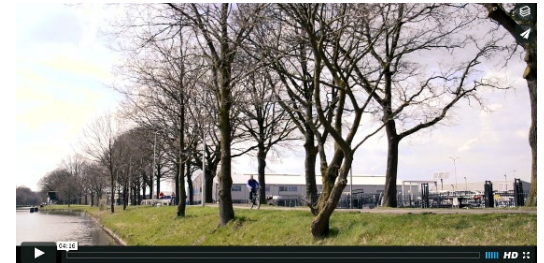
Drs. Alex Daems

Trainer/adviseur Arbeidsomstandigheden

SBI Formaat

06 53996231

alex.daems@sbiformaat.nl

**“Voldoen aan de wettelijke
eisen vind ik veilig genoeg.”**

“Ik wil m’n financiële targets halen, soms gebeurt daarbij een ongeluk. Dat neem ik op de koop toe.”

“Ik neem veiligheid serieus want m’n bonus hangt er deels van af.”

**“Ik denk dat een goed
veiligheidsmanagementsysteem ons
veilig genoeg maakt.”**

**“Ik wil niet dat er beslissingen worden
genomen zonder daarbij aan veiligheid
te denken.”**

**“Een goed bedrijf is een veilig bedrijf.
Een vakman werkt veilig.”**

Veiligheid

Veiligheid

- De effectieve bescherming van mensen tegen persoonlijk leed; tegen de aantasting van hun lichamelijke en geestelijke integriteit.
- Het bewust nemen van aanvaarde risico's.
- De mate waarin wordt voldaan aan afgesproken veiligheidsnormen.

Arbeidsveiligheid

Focust op alle bedrijfsmatige activiteiten die risico opleveren voor letsel aan personen of schade aan voorwerpen.

- Procesveiligheid
- Machineveiligheid
- Transportveiligheid
- Sociale veiligheid

Veilig werken met vorkheftrucks

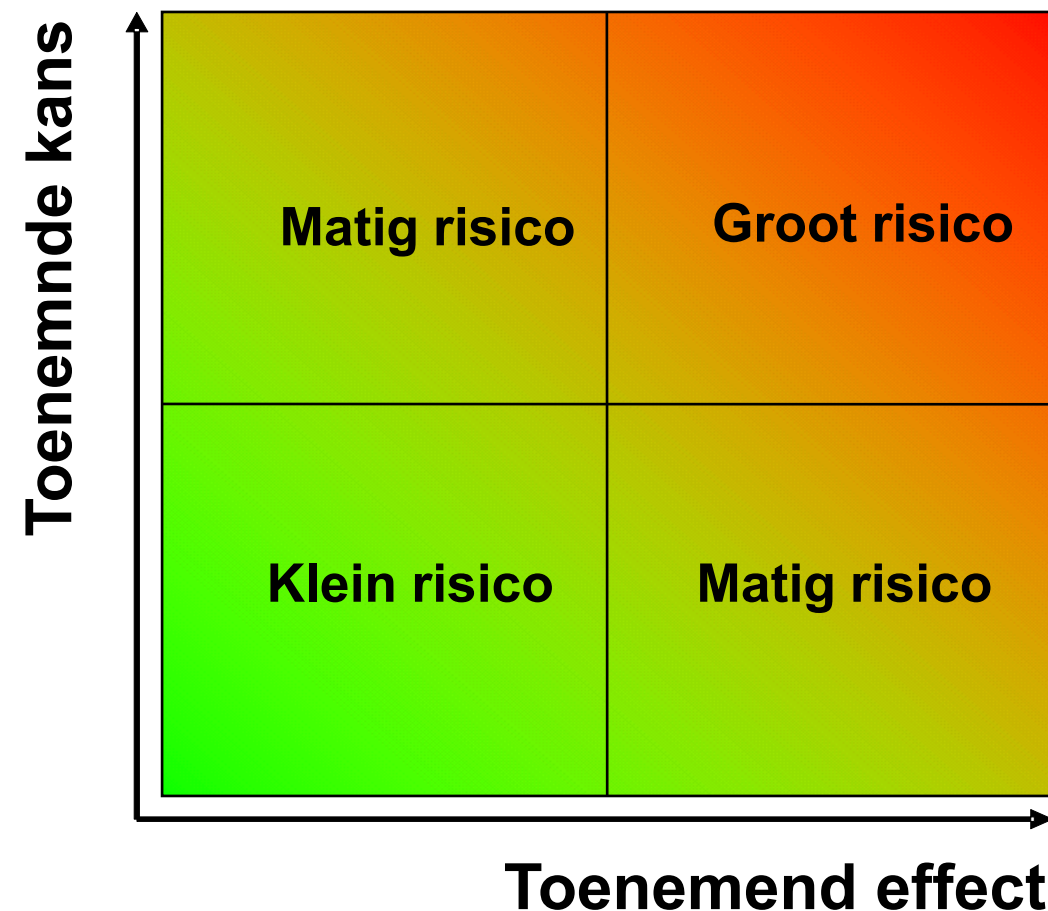
Welke factoren?

- onderhoud
- bestuurder
- omgeving
 - doorgangen
 - deuren
 - vloer
- gebruik

Risico

Niet geplande gebeurtenis met een bepaalde kans van optreden welke een (nadelig) effect kan hebben op de veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerker

Afscherming motorkoppeling

- Wat is het risico?
- Hoe groot is het risico?
- Welke oplossing?

Casus – Aangepaste machine

In een kaasfabriek verpakken medewerkers kazen in folie. Een groot mes snijdt de folie van de rol. Bij het ontwerp is geen rekening gehouden met het feit dat de kazen op de lijn nog warm en daardoor iets bol zijn. Daardoor gaan de kazen op de lijn tolleren en worden ze niet goed verpakt. Medewerkers proberen tijdens het proces verstoringen op te lossen en te corrigeren, met het risico op ongevallen.

Welke oplossing?

Het probleem wordt op advies structureel opgelost door de machine aan te passen, zodat de kazen niet kunnen gaan tolleren. Daardoor neemt ook de productiviteit toe.

Casus – afscherming machine

Een fabriek schermt een kilometer lange machinelijn af met een groot hekwerk. Om de paar honderd meter zit een toegangsdeur met een noodstopcircuit. Best ver lopen voor medewerkers. Bovendien slaat dan de hele lijn af en opnieuw opstarten duurt lang. Medewerkers omzeilen daarom de beveiliging en laten zich vanaf een bordes over de machine binnen het hekwerk zakken. Een advies om meerdere toegangsdeuren te voorzien van een gewone stop krijgt geen opvolging. Totdat een medewerker in een grijper bekneld raakt en dodelijk verongelukt.

Was hier spraken van een gedragsfout of een technische fout?

Uitspraak: “Dat was niet zozeer een gedragsfout, maar een fout van degene die de machine met hekwerk zo bedacht heeft. Het gedrag werd in de hand gewerkt door een slechte constructie.”

Machineveiligheid

Het inperken van risico's tijdens een werkproces waarbij arbeidsmiddelen gebruikt worden zoals machines, installaties, maar ook apparaten en benodigde gereedschappen.

- Machinerichtlijn
- CE-markering

Ongeval

Verschrikkelijke verhalen

17-jarige magazijn medewerker kwam om het leven toen de heftruck omviel en hij eronder werd geplet

Definitie

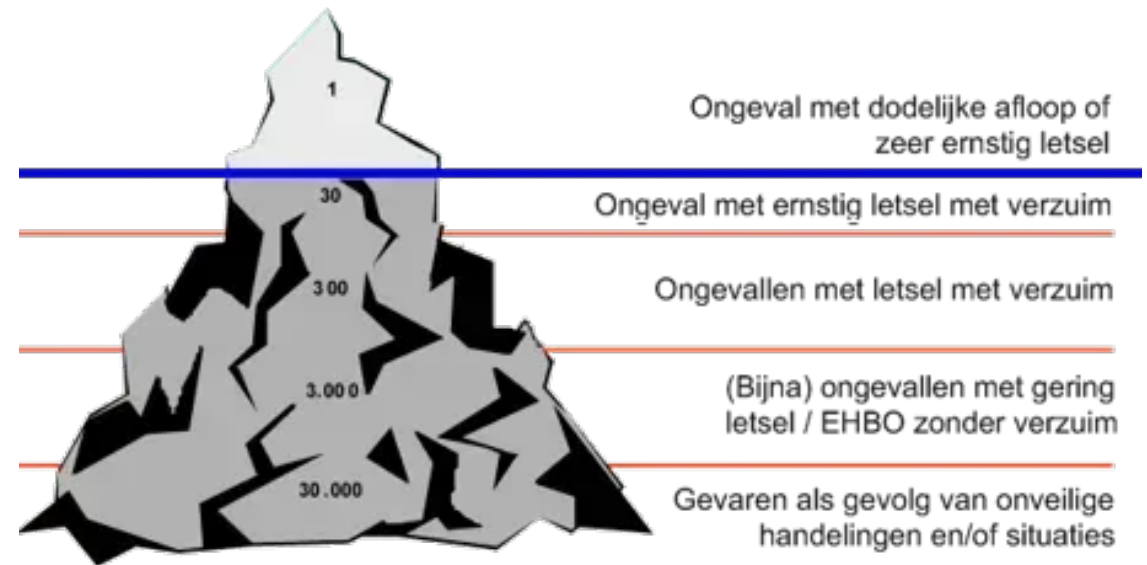
'Een ongeval is alles dat u niet wilt',

“Ongevallen zijn het gevolg van technische, menselijke en organisatorische tekortkomingen.

En 99 procent van de ongevallen is gevolg van menselijk falen.”

Begrippen

- **Incident:** gebeurtenis die leidt tot een verstoring of onderbreking van het arbeidsproces.
- **Ongeval:** ongewenste gebeurtenis (incident) met schade of letsel als gevolg.
- **Bijna-ongeval** (near miss): incident dat heeft plaatsgevonden en onder andere omstandigheden had kunnen leiden tot schade of letsel.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Veilig werken in Nederland

± 2.300

ernstige ongevallen per jaar

waarbij sprake is van blijvend letsel, ziekenhuisopname of overlijden. Gemiddeld aantal bij Inspectie SZW gemelde ongevallen.

Meer dan
200.000
ongevallen per jaar

Medewerkers die fysiek of geestelijk letsel hebben opgelopen door een arbeidsongeval.

60
doden

gemiddeld per jaar,
tussen 1-2 per week.

7 miljoen
medewerkers

± 350.000
bedrijven

met meer dan
2 werknemers

circa **1 miljoen**
zelfstandigen
zonder personeel
(ZZP'ers)

Veilig werken in Nederland:

Top 3 type ernstige ongevallen

1

Machine-
ongeval

Meest voorkomende oorzaak

Machine onvoldoende afgeschermd.

Achterliggende oorzaak

Onvoldoende materiaal beschikbaar
gesteld.

2

Ongeval met
vallende
objecten
(niet van kranen)

Meest voorkomende oorzaak

Voorwerpen onvoldoende vastgemaakt.

Achterliggende oorzaak

Onvoldoende alertheid op veiligheid.

3

Val van
ladder
of trapje

Meest voorkomende oorzaak

Ladder verkeerd geplaatst.

Achterliggende oorzaak

Onvoldoende alertheid op veiligheid.

Wet- en regelgeving

Zorgplicht werkgever

Artikel 7:658 BW

- Voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn functie schade lijdt
- De werkgever is aansprakelijk indien hij tekort schiet in zijn zorgplicht
- Tenzij
 - hij kan aantonen dat hij zijn zorgplicht is nagekomen
 - de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.
- Bewijslast werkgever

Melden en registreren arbeidsongevallen

- Melding Nederlandse Arbeidsinspectie:
 - Dood
 - Blijvend letsel
 - Ziekenhuisopname
- Registratie:
 - Meer dan 3 dagen ziekteverzuim
 - Aard en datum ongeval

Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Nieuwe aanpak ongevalsmeldingen

Arbeidsinspectie

- Doel: leren door bedrijf
- Meldingsplichtig arbeidsongeval
- Onderzoek door Arbeidsinspectie
 - Slachtoffer jonger dan 18 jaar
 - Dodelijke afloop
 - Historie bedrijf
 - Maatschappelijke impact
- Onderzoek door werkgever naar achtergronden
 - Directe oorzaken
 - Achterliggende basisoorzaken
 - Werkgeversrapportage
 - Verbeterplan
- Goedkeuring:
 - toets daadwerkelijke uitvoering verbeterplan
- Geen goedkeuring:
 - Onderzoek Arbeidsinspectie
 - Evt. boete

Ongevallenonderzoek

- Nederlandse Arbeidsinspectie:
 - een – vermoeden van een – meldingsplichtig arbeidsongeval;
 - het vermoeden oorzaak overtreding wettelijke voorschriften.
- Duidelijkheid over
 - Toedracht
 - Oorzaak
 - Mogelijke overtredingen
- Zo snel mogelijk na de melding
- Ongevalssituatie zo veel mogelijk in tact
- Betrokkenen en getuigen horen.

Bedrijfsbezoek

- Onaangekondigd
 - Zonder toestemming
- Aangekondigd
 - OR krijgt schriftelijk bericht van datum, tijd en doel
- Toezicht op eerlijk, gezond en veilig werken

Boeterapport

- Boeterapport
 - Bij overtreding wettelijke regels
 - Feiten
 - Boete
 - Maatregelen om herhaling te voorkomen.
- Ongevalsrapport
 - Als wettelijke regels niet zijn overtreden
- Proces-verbaal
 - Bij zeer ernstige en dodelijke ongevallen
 - Misdrijf of overtreding van een verbodsbepaling

Rol OR

Taak OR/VGWM-commissie

Verbetering arbeidsomstandigheden

Artikel 28 WOR

1. De ondernemingsraad bevordert zoveel als in zijn vermogen ligt de naleving van de voor de onderneming geldende voorschriften op het gebied van de arbeidsvoorwaarden, alsmede van de voorschriften op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid van de in de onderneming werkzame personen

Bevoegdheden OR bij inspectie

- Vergezelrecht
- Onderhoudsrecht
- Verzoek verrichten van een onderzoek
- Informatierecht: afschrift van een inspectie- en ongevalsrapport
- Beroep tegen beslissing van de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Meer info

Expertiseteam Arbeid & Gezondheid

Volg ons ook online

<https://www.sbiformaat.nl/arbo-gezondheid/>